

Virtsanäytteen anto-ohje (U-BaktVi 1155, U-Solut 1940, U-KemSeul 1881)

Aamun ensimmäinen virtsanäyte tai sitä seuraava vähintään neljä tuntia rakossa ollut virtsa soveltuu parhaiten virtsateiden sairauksien perusnäytteeksi. Oireita aiheuttavaa virtsatietulehdusta voidaan tutkia päivänäytteestäkin.

Tarvittavat välineet

1. Kannellinen virtsanäytepurkki (tilavuus 120 millilitraa, kuva 1), jonka saat laboratorion.
2. Yksi tai useampi alipaineistettu näyteputki (kuva1).
3. Muovipussi ja nimitarrat

Naisten pesu- ja virtsaamisohje

1. Pese kädet.
2. Avaa näytepurkin kansi ja laske se pöydälle sisäpuoli ylöspäin.
3. Älä koske purkin tai sen kannen sisäpintaan.
4. Levitä häpyhuulet ja pese ulkosynnyttimet käsisuihkulla.
5. Kuivaa WC-paperilla kevyesti edestä taaksepäin suuntautuvalla vedolla.
6. Laske virtsaa aluksi WC-pyttyyn.
7. Kerää noin 2/3 purkillista keskeyttämättä virtsaamista.

 - loppuvirtsan saat laskea WC-pyttyyn

Miesten pesu- ja virtsaamisohjeet

1. Pese kädet.
2. Avaa näytepurkin kansi ja laske se pöydälle sisäpuoli ylöspäin.
3. Älä koske purkin tai sen kannen sisäpintaan.
4. Vedä esinahka taakse ja puhdista virtsaputken suu käsisuihkulla tai 3-4 kertaa puhtaalla veteen kostutetulla WC-paperilla. Ota puhtas paperi joka kerta.
5. Laske virtsaa aluksi WC-pyttyyn.
6. Kerää noin 2/3 purkillista keskeyttämättä virtsaamista.

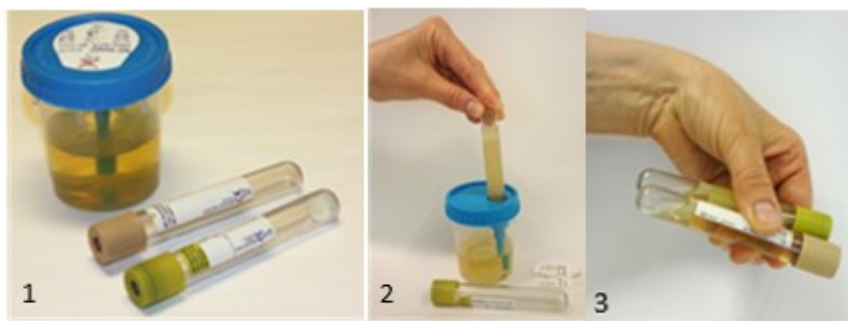
 - loppuvirtsan saat laskea WC-pyttyyn

Virtsanäytteen siirto näytepurkista putkiin

Älä avaa putkien tulppia!

1. Kun olet virtsannut purkkiin, sulje purkin kansi tiukasti ja poista kannen tarra. Älä hävitä tarraa.

2. Aseta näytepurkki pöydälle.
3. Siirrä virtsanäyte välittömästi näyteputkiin seuraavalla tavalla:
 - Paina jokainen näyteputki tulppa edellä näyteneulaa vasten pohjaan saakka, kunnes virtsa suihkuu putkeen.
 - Odota niin kauan, että putki täyttyy etiketin yläreunaan saakka ja virtsasuihku loppuu (kuva 2).
 - Laita lopuksi kannen suojatarra takaisin purkin kanteen täyttöaukon päälle.
 - Käännä putkia rauhallisesti ylösalaisin 8-10 kertaa, jotta putkessa oleva säilöntäaine sekoittuu virtsanäytteeseen. **Älä ravista putkia** (kuva 3).
4. **Kirjoita nimi, henkilötunnus, näytteenottopäivämäärä ja kellonaika mukana tulleisiin nimitarroihin.**
5. Kiinnitä nimitarrat jokaiseen putkeen.
6. Anna putket hoitajalle, kun tuot ne tutkittaviksi.
7. Kerro hoitajalle, onko näyte otettu ensimmäisellä virtsaamiskerralla aamulla. **Jos näyte ei ole aamuvirtsaa, tarvitaan tieto, onko edellisestä virtsaamiskerrasta ennen näytteen ottamista kulunut yli vai alle neljä tuntia.**
8. **Laboratorio ei tutki nimettömiä näytteitä.**
9. Laita putket muovipussiin.

Kuva 1 Virtsanäyteputket ja näytepurkki

Kuva 2 Putkien täyttäminen

Kuva 3 Putkien sekoittaminen 8-10 kertaa

Tuo näyteputket mahdollisimman nopeasti näytteenantopäivän aikana **laboratorion näytteenottopisteeseen sen aukioloaikana** tai hoito-osastolta saamasi ohjeen mukaan. Näyteputket säilyvät huoneenlämmössä vain kahdeksan tuntia ja määrityksiä varten näytteet voidaan joutua vielä kuljettamaan analysoivaan laboratorioon. Näytteet eivät saa jäätyä.

Tyhjennä virtsanäytepurkki ja heitä se kotona normaalien kotitalousjätteiden joukkoon.

Voit ottaa näytteenottoon liittyvissä ongelmissa yhteyttä tutkimusta pyytäneeseen osastoon, poliklinikkaan tai laboratorioon. Vastausta voit tiedustella hoitavasta yksiköstä.

Katselmoitu 17.11.2022 Preanalytiikkatyöryhmä